

A KLÁN

Kulcsra zárt szobák

ÁRVA MÁRTON

A 80-AS ÉVEKBEN TÖRTÉNT VALÓS ESEMÉNYEKET FELDOLGOZÓ ARGENTIN BŰNDRÁMÁBAN A CSALÁD MINDENNÉL ELŐBBRE VALÓ.

Igazán rendes család voltunk. Együtt, mindannyian.” – mondta Arquímedes Puccio két évvel halála előtt. Története nem csak azért olyan megrázó, mert az 1982 és 85 között elkövetett négy emberrablás kapcsán (melyből három gyilkossággal végződött) soha nem vallott és nem mutatott megbánást. Az igazán vérfagyasztó körülmény, hogy néhány Perón-hívó veterán bajtárs mellett Puccio gyermekei segítettek büntetteiben, ráadásul „a klán” az ismerősök köréből foglyul ejtett üzletembereket saját családi házában rejtegette, néhány méternyire a vacsoraasztaltól.

Az ártatlanságukat a végsőkig hangoztató családfő 2013-ban bekövetkezett halála után a bűncselekmények feldolgozásának második hulláma is végigsöpört Argentínán, de az újonnan megjelenő munkák sem szívesen mozdultak el a kézenfekvő borzongatást célzó szörnyeteg-família toposzától. Rodolfo Palacios publicisztikus hangvételű könyve (*El clan Puccio*) és a menetrendszerűen szállított tévésorozat (*Historia de un clan*) is hozzáteszi a magáét a démoni portréhoz, előbbi Puccio brutalitását és mániakusságát éppúgy

kiemeli, mint szexista és rasszista gondolkodásmódját, utóbbi pedig az apafigura tekintetében csillanó örület ígérését egy vérszerződést kötő bűnbanda és egy terrorban tartott otthon képével váltja be. A nagyvároszra álmódott változat így éppen azzal tud meglepetést okozni, hogy a fent idézett, tragikusan csengő szavaknak némiképp mégis hitelt adva meséli el a történeteket, és az egyéni vétkeket a korszak zavaros morális és politikai állapotába ágyazza. A nyugati fesztiválokra jól ismert Pablo Trapero értelmezésében így egy örült sorozatgyilkos tombolása helyett azt követhetjük végig, ahogy a katonai és politikai körökben is jártas, rezzenéstelen arcú apa egy olyan mikrovilágot működtet, melyben a gyökeresen megváltozó környezet kihívásaira a váltságdíjak begyűjtése továbbra is elfogadható választ jelent, a végső érvként bevethető családi önvédelem pedig a háttérbe szorít minden egyéb megfontolást. A spanyol *Mocsárdék*hez hasonlóan tehát *A klán* a helyi rendszerváltás traumáját rendező

„Politikai körökben is jártas”

vérprofil szerkesztett bűnfilmmé, és a család testközelbe hozott szörnyűségein keresztül pásztázza a diktatúrából kivezető demokratikus átmenet ingoványos útját.

Ennek értelmében az emlékezetes nyitány változásokról tudósító tévé- és rádióbeszédei hamarosan már csak a háttérben durransolnak, a többi tetteztárs korlátozott

szerpe miatt a klán jóformán családi vállalkozásként jelenik meg, és a felemelkedéstől bukásig tartó, zsánertudatos elbeszélésben is a családi kapcsolatokra irányul a legtöbb figyelem. A sodró lendületű jelenetek baráti összejöveteleken, rögbiedzéseken és közös ebédeken suhannak keresztül, a gondoskodásról és sikerekről árulkodó felszín alatti pokol pedig mindössze egy-egy dermesztő villanásban látszik. Trapero legnagyobb ötlete, hogy bár nem rombolja le az életvidám fiataloktól nyüzsgő Puccio-ház hétköznapjainak többnyire kellemes légkört, ahogy a család összetartását és találékonyságát sem vitatja, mégis állandóan emlékeztet helyzetük gyomorforgató visszásságaira. A bűnözőlét és az otthoni élet összefolyását egyfelől a finoman adagolt időugrások tudatosítják, másrészt a rendező korábbi munkáira is jellemző, ügyes formai megoldások teszik még érzékletesebbé. Ahogy a szegénynegyed utcai harcaiba alámerülő fiatal papot (*Elefante blanco*) vagy a biztosítási csalások keretében megszervezett balesetek (*Carancho*) történeteinek hőseit, úgy a kislánya leckéjében segítő, majd a diktálást a pincébe zárt foglyok mellett folytató Pucciot is bravúrosan komponált hosszú snittek kísérik át a szélsőséges elmenték közötti határvonalakon. Ehhez járul hozzá Guillermo Francella kiemelkedő játéka, akinek hűvös kék szemei egyszerre tükrözik az apa odaadását és a sorozatgyilkos kegyetlenségét. A filmet mégis az aprólékosan kidolgozott hangsáv teszi igazán zsigerekig hatoló élménnyé, melyben a híradások és a beszélgetések alapmorájára vidám slágerek, szexuális együttlétek és az elraboltak gyötrelmeinek hangjai rétegződnek.

A klán olyan virtuóz módon vegyíti a különböző tónusokat, hogy éjszótét összképe ellenére olykor zavarba ejtően szórakoztató.

A KLÁN (El Clan) – argentin, 2015. Rendezte: **Pablo Trapero**. Írta: **Esteban Student** és **Pablo Trapero**. Kép: **Julián Apezteguia**. Zene: **Sebastián Escofet**. Szereplők: **Guillermo Francella** (Arquímedes), **Antonia Bengoechea** (Adriana), **Giselle Motta** (Silvia), **Lili Popovich** (Epifania), **Peter Lanzani** (Alejandro), **Franco Masini** (Guillermo). Gyártó: **El Deseo / Matanza Cine / K&S Films**. Forgalmazó: **Cirko Film**. Feliratos. 110 perc.

